

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia2007

w sprawie turnusów rehabilitacyjnych

Na podstawie art. 10d ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje turnusów rehabilitacyjnych, zwanych dalej "turnusami", organizowanych przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej "Funduszem", oraz warunki uczestnictwa w tych turnusach;
- 2) warunki, jakie powinny spełniać osoby niepełnosprawne ubiegające się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie, zwanego dalej "dofinansowaniem", tryb składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, wysokość oraz sposób przyznawania i przekazywania tego dofinansowania ze środków Funduszu;
- 3) warunki, jakie powinni spełniać organizatorzy turnusów i ośrodki, w których odbywają się turnusy, sposób oceny spełniania tych warunków i dokonywania wpisu do rejestru organizatorów turnusów lub rejestru ośrodków, a także zasady prowadzenia tych rejestrów;
- 4) zakres, sposób i tryb kontroli organizatorów oraz ośrodków wpisanych do rejestrów, prowadzonej przez powiatowe centrum pomocy rodzinie, zwane dalej „centrum pomocy”, lub wojewodę i obowiązki związane z tą kontrolą;
- 5) zakres przekazywanych przez wojewodę informacji o ośrodkach i organizatorach turnusów posiadających wpis do rejestru, zasady prowadzenia centralnej bazy danych ośrodków i organizatorów turnusów posiadających taki wpis oraz sposób udostępniania danych znajdujących się w tej bazie;
- 6) wzory wniosków, zawiadomień i informacji.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 38, poz. 243 i Nr 110, poz. 760).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 90, poz. 844, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2262, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 44, poz. 422, Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 63, poz. 440, Nr 94, poz. 651 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 23, poz. 144, Nr 115, poz. 791.

Rozdział 2

Rodzaje turnusów organizowanych przy udziale środków Funduszu oraz warunki uczestnictwa w tych turnusach

§ 2. 1. Ustala się następujące rodzaje turnusów:

- 1) rekreacyjno-sportowy i sportowy;
- 2) szkoleniowy;
- 3) psychoterapeutyczny;
- 4) rozwijający zainteresowania i uzdolnienia;
- 5) nauki niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością.

2. Zajęcia specjalistyczne związane z rodzajem turnusu i uwzględniające rodzaj niepełnosprawności lub rodzaj dysfunkcji albo schorzeń uczestników turnusu obejmują nie mniej niż 60% ogólnego czasu zorganizowanych zajęć dla uczestników turnusu, określonych w programie turnusu.

3. Turnusy mogą być organizowane dla następujących grup osób niepełnosprawnych:

- 1) z dysfunkcją narządu ruchu, z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 2) z dysfunkcją narządu ruchu poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 3) z dysfunkcją narządu słuchu;
- 4) z dysfunkcją narządu wzroku;
- 5) z upośledzeniem umysłowym;
- 6) z chorobą psychiczną;
- 7) z epilepsją;
- 8) ze schorzeniami układu krążenia;
- 9) z innymi dysfunkcjami lub schorzeniami niż wymienione w pkt 1-8.

4. Turnusy organizuje się dla osób niepełnosprawnych o zbliżonych potrzebach, wynikających między innymi z ich wieku lub rodzaju niepełnosprawności albo rodzaju schorzeń lub dysfunkcji.

§ 3. Warunkiem uczestnictwa w turnusie jest posiadanie ważnego orzeczenia, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanej dalej „ustawą”, lub orzeczenia traktowanego na równi z tym orzeczeniem.

Rozdział 3

Warunki, jakie powinny spełniać osoby niepełnosprawne ubiegające się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie, tryb składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, wysokość oraz sposób przyznawania i przekazywania tego dofinansowania ze środków Funduszu

§ 4. 1. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie pod warunkiem, że:

- 1) została skierowana na turnus na wniosek lekarza, pod którego opieką się znajduje;
- 2) w roku, w którym ubiega się o dofinansowanie, nie uzyskała na ten cel dofinansowania ze środków Funduszu;

- 3) weźmie udział w turnusie, który odbędzie się w ośrodku wpisanym do rejestru ośrodków, prowadzonego przez wojewodę, albo poza takim ośrodkiem, w przypadku gdy turnus jest organizowany w formie niestacjonarnej;
- 4) wybierze organizatora turnusu, który posiada wpis do rejestru organizatorów turnusów;
- 5) będzie uczestniczyła w zajęciach przewidzianych w programie turnusu, który wybrała;
- 6) nie będzie pełniła funkcji członka kadry na tym turnusie ani nie będzie opiekunem innego uczestnika tego turnusu;
- 7) złoży oświadczenie o wysokości dochodu obliczonego zgodnie z art. 10e ust. 1 ustawy wraz z informacją o liczbie osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 8) w przypadku turnusu, którego program przewiduje także zabiegi fizjoterapeutyczne, przedstawi podczas pierwszego badania lekarskiego na turnusie zaświadczenie lekarskie o aktualnym stanie zdrowia, w szczególności o chorobie zasadniczej, uczuleniach i przyjmowanych lekach.

2. Osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo równoważnym oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 lat może być przyznane dofinansowanie pobytu na turnusie jej opiekuna pod warunkiem, że:

- 1) wniosek lekarza, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera wyraźne wskazanie konieczności pobytu opiekuna;
- 2) opiekun:
 - a) nie będzie pełnił funkcji członka kadry na tym turnusie,
 - b) nie jest osobą niepełnosprawną wymagającą opieki innej osoby,
 - c) ukończył 18 lat albo ukończył 16 lat i jest wspólnie zamieszkującym członkiem rodziny osoby niepełnosprawnej.

3. Dofinansowanie uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w turnusie może być wykorzystane jedynie przez osobę, której zostało przyznane.

§ 5. 1. Osoba niepełnosprawna ubiegająca się o dofinansowanie składa osobiście lub za pośrednictwem opiekuna albo organizatora turnusów wniosek o dofinansowanie we właściwym dla miejsca zamieszkania centrum pomocy.

2. Osoba niepełnosprawna bezdomna, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, składa wniosek o dofinansowanie w centrum pomocy właściwym dla miejsca pobytu.

3. W przypadku osoby niepełnosprawnej pozostającej pod opieką wniosek składany jest w centrum pomocy właściwym dla miejsca pobytu tej osoby.

4. Wzór wniosku o dofinansowanie określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

5. Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:

- 1) kopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub kopię wypisu z treści orzeczenia traktowanego na równi z tym orzeczeniem albo kopię orzeczenia o niepełnosprawności;
- 2) wniosek lekarza, pod którego opieką znajduje się osoba niepełnosprawna, o skierowanie na turnus.

6. Wzór wniosku lekarza o skierowanie na turnus rehabilitacyjny określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

7. Centrum pomocy w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie informuje wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni. Nieusunięcie ich w wyznaczonym terminie powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

8. Wnioski o dofinansowanie są rozpatrywane przez centrum pomocy w ciągu 30 dni od daty złożenia kompletnego wniosku.

9. Wnioski rozpatrywane są przez zespół, w którego skład wchodzi pracownik socjalny, oceniający sytuację społeczną osoby niepełnosprawnej i jej potrzeby w zakresie rozwijania umiejętności społecznych.

10. Przy rozpatrywaniu wniosku o dofinansowanie bierze się pod uwagę stopień i rodzaj niepełnosprawności wnioskodawcy oraz wpływ niepełnosprawności na możliwość realizacji przez wnioskodawcę kontaktów społecznych w codziennym funkcjonowaniu, a także uwzględnia się na korzyść wnioskodawcy fakt niekorzystania z dofinansowania w roku poprzednim.

11. Pierwszeństwo w uzyskaniu dofinansowania mają osoby niepełnosprawne, które posiadają orzeczenia o zaliczeniu do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności albo równoważne, osoby niepełnosprawne w wieku do 16 lat albo w wieku do 24 lat uczące się i niepracujące bez względu na rodzaj niepełnosprawności.

12. Uzyskanie dofinansowania w danym roku nie wyklucza uzyskania dofinansowania w roku następnym.

13. Centrum pomocy w terminie 7 dni od dnia rozpatrzenia wniosku powiadamia w formie pisemnej wnioskodawcę o sposobie jego rozpatrzenia.

14. Informacja o sposobie rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie zawiera odpowiednio:

- 1) imię i nazwisko, adres i numer PESEL albo numer dokumentu tożsamości;
- 2) informację o wysokości przyznanego dofinansowania;
- 3) informację o wysokości przyznanego dofinansowania dla opiekuna;
- 4) uzasadnienie w przypadku nieprzyznania dofinansowania.

15. Ze środków Funduszu nie może być dofinansowane uczestnictwo w turnusie finansowanym w części lub w całości na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub o systemie ubezpieczeń społecznych albo o ubezpieczeniu społecznym rolników.

§ 6. 1. Wysokość dofinansowania wynosi:

- 1) 27% przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, zwanego dalej "przeciętnym wynagrodzeniem" - dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16-24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 2) 25% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 3) 23% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 4) 18% przeciętnego wynagrodzenia - dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 5) 18% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

2. W przypadku uzasadnionym szczególnie trudną sytuacją życiową osoby niepełnosprawnej dofinansowanie dla tej osoby lub dofinansowanie pobytu jej opiekuna może zostać podwyższone do wysokości 35% przeciętnego wynagrodzenia. Podwyższenie dofinansowania pobytu opiekuna może nastąpić, jeżeli opiekun pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną lub osoba ta ponosi koszty uczestnictwa opiekuna w turnusie.

3. W sytuacji znacznego niedoboru środków Funduszu w danym roku w stosunku do istniejących potrzeb w zakresie dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach oraz pobytu ich opiekunów, można obniżyć wysokość tego dofinansowania, nie więcej jednak niż o 20% kwot, o których mowa w ust. 1 albo przyjąć zasadę przyznawania dofinansowania tej samej dorosłej osobie niepełnosprawnej raz na dwa lata.

4. Kwoty dofinansowania podlegają zaokrągleniu do pełnego złotego na ogólnie przyjętych zasadach.

§ 7. Osoba niepełnosprawna, w terminie 30 dni od po otrzymaniu powiadomienia o przyznaniu dofinansowania, nie później jednak niż na 21 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu, przekazuje centrum pomocy informację o wyborze turnusu, w którym będzie uczestniczyła.

§ 8. 1. Centrum pomocy po otrzymaniu informacji o wyborze turnusu w terminie 7 dni sprawdza w rejestrach ośrodków i organizatorów:

- 1) czy wybrany przez osobę niepełnosprawną ośrodek i organizator posiadają odpowiednio wpis do rejestru ośrodków i organizatorów, obejmujący okres trwania turnusu wybranego przez osobę niepełnosprawną;
- 2) czy ośrodek, w którym odbędzie się turnus jest uprawniony do przyjmowania osób niepełnosprawnych z określonymi w orzeczeniu lub we wniosku lekarskim dysfunkcjami/schorzeniami oraz na turnus wybrany przez osobę niepełnosprawną;
- 3) czy organizator uprawniony jest do organizowania turnusu wybranego przez osobę niepełnosprawną z określonymi w orzeczeniu lub we wniosku lekarskim dysfunkcjami/schorzeniami.

2. W przypadku niespełnienia któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1, centrum pomocy w terminie 7 dni informuje osobę niepełnosprawną o konieczności dokonania wyboru innego ośrodka lub organizatora, pod rygorem nieprzekazania przyznanego dofinansowania.

3. Przekazanie dofinansowania organizatorowi turnusu następuje nie później niż na 7 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu. Warunkiem przekazania dofinansowania jest otrzymanie przez centrum pomocy oświadczenia organizatora turnusu zawierającego potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w danym turnusie.

4. Organizator turnusu przekazuje centrum pomocy oświadczenie nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu. O dacie przekazania decyduje data wpływu oświadczenia do powiatowego centrum.

5. W przypadku nieprzekazania oświadczenia organizatora w terminie określonym w ust. 4 centrum pomocy odmawia przekazania przyznanego dofinansowania informując o powyższym osobę niepełnosprawną.

6. Kwota przekazanego dofinansowania nie może być wyższa od faktycznego kosztu uczestnictwa w turnusie osoby niepełnosprawnej lub pobytu jej opiekuna.

7. Rozliczenie przekazanego dofinansowania następuje na podstawie faktury lub innego dokumentu potwierdzającego opłacenie uczestnictwa osoby niepełnosprawnej oraz pobytu jej opiekuna na turnusie rehabilitacyjnym.

8. Organizator przekazuje do powiatowego centrum dokumenty księgowe, o których mowa w ust. 7, w terminie 14 dni od dnia zakończenia turnusu rehabilitacyjnego. Dokumenty księgowe są wystawiane oddzielnie dla każdego uczestnika turnusu.

9. Wzór informacji o wyborze turnusu oraz wzór oświadczenia organizatora turnusu określa część I i II załącznika nr 3 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Warunki, jakie powinni spełniać organizatorzy oraz ośrodki, w których odbywają się turnusy, sposób oceny spełniania tych warunków i dokonywania wpisu do rejestrów oraz zasady prowadzenia rejestrów

§ 9. 1. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej ubiegająca się o wpis do rejestru organizatorów turnusów, w których uczestniczą osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania, składa wniosek o wpis do rejestru organizatorów turnusów wraz z:

- 1) dokumentem potwierdzającym prowadzenie działalności gospodarczej - w przypadku osób fizycznych prowadzących tę działalność;
- 2) aktualnym wypisem z rejestru sądowego lub innym dokumentem potwierdzającym osobowość prawną jednostki - w przypadku jednostek posiadających osobowość prawną;
- 3) dokumentem potwierdzającym istnienie jednostki - w przypadku jednostek nie posiadających osobowości prawnej;
- 4) oświadczeniem o nieposiadaniu wymagalnych zobowiązań wobec Funduszu;
- 5) informacją o prowadzonej, w okresie ostatnich dwóch lat przed datą złożenia wniosku, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem rodzajów i form tej działalności oraz liczby osób niepełnosprawnych objętych tą działalnością;
- 6) statutem, w przypadku jego posiadania;
- 7) nazwą banku i numerem własnego rachunku bankowego;
- 8) programem dla określonego we wniosku rodzaju turnusu, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzenia osób, do których jest adresowany i określeniem składu kadry odpowiedzialnej za realizację danego turnusu.

2. Wnioskodawca w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji o uchybieniach występujących we wniosku o wpis do rejestru organizatorów turnusów obowiązany jest do ich usunięcia. Nieusunięcie uchybień w wyznaczonym terminie powoduje pozostawienie tego wniosku bez rozpatrzenia.

3. Wzór wniosku o uzyskanie wpisu do rejestru organizatorów turnusów określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 10. Oceny spełnienia warunków uzasadniających wpis do rejestru organizatorów turnusów dokonuje się na podstawie:

- 1) informacji zawartych we wniosku o wpis do rejestru organizatorów turnusów;
- 2) załączonych do tego wniosku dokumentów;
- 3) opinii centrum pomocy właściwego dla siedziby wnioskodawcy, o ile została sporządzona;
- 4) stwierdzenia:
 - a) kompletności złożonego wniosku organizatora turnusów,
 - b) udokumentowania prowadzenia działalności na rzecz osób niepełnosprawnych w okresie ostatnich dwóch lat przed datą złożenia wniosku organizatora turnusów,
 - c) zgodności zawartości programu turnusu, o którym mowa w § 9 ust. 1 pkt 8, z treścią art. 10c ust. 6 ustawy.

§ 11. 1. Wpisu do rejestru organizatorów turnusów dokonuje się niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku, nadając organizatorowi turnusów numer wpisu określany w następujący sposób:

- 1) symbol rejestru organizatorów turnusów - "OR";
- 2) numer statystyczny województwa;
- 3) numer kolejny wpisu w danym roku kalendarzowym;
- 4) ostatnie dwie cyfry roku, w którym dokonano wpisu.

2. Numer wpisu do rejestru organizatorów turnusów składa się z ciągu znaków, określonych w ust. 1 pkt 1-4, rozdzielonych odpowiednio ukośnikami.

3. Zawiadomienie o wpisie do rejestru organizatorów turnusów i zawiadomienie o zmianie we wpisie do rejestru organizatorów turnusów zawiera informację o uprawnieniach do organizowania określonych rodzajów turnusów dla określonych grup osób niepełnosprawnych.

4. Wzór zawiadomienia o wpisie do rejestru organizatorów turnusów określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

5. Zawiadomienie o odmowie wpisu do rejestru organizatorów turnusów zawiera uzasadnienie.

6. Zawiadomienie o wykreśleniu z rejestru organizatorów zawiera w szczególności podstawę prawną wykreślenia i uzasadnienie.

7. Rejestr organizatorów turnusów zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę, siedzibę, adres, numer telefonu, numer faksu i adres poczty elektronicznej organizatora turnusów;
- 2) numer, datę dokonania wpisu do rejestru organizatorów turnusów oraz datę ważności tego wpisu;
- 3) oznaczenie rodzaju organizowanych turnusów wraz z oznaczeniem niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzenia osób, dla których organizowane są turnusy.

8. Informacje, o których mowa w ust. 7, wprowadza się do rejestru organizatorów turnusów na podstawie zweryfikowanych danych zawartych we wniosku organizatora turnusów.

§ 12. 1. Organizator turnusów powinien spełniać następujące warunki:

- 1) realizować turnus zgodnie z opracowanym i złożonym u wojewody programem turnusu;
- 2) zapewnić kadre gwarantującą prawidłową realizację programu turnusu, w skład której wchodzi w szczególności:
 - a) kierownik odpowiedzialny za przebieg turnusu,
 - b) pielęgniarka,
 - c) specjalista do spraw rehabilitacji ruchowej,
 - d) specjalista do spraw rekreacji,
 - e) pedagog lub inna osoba posiadająca przygotowanie pedagogiczne w przypadku turnusów organizowanych dla dzieci niepełnosprawnych lub osób z upośledzeniem umysłowym,
 - f) psycholog lub lekarz psychiatra w przypadku turnusów organizowanych dla osób z chorobą psychiczną,
 - g) tłumacz języka migowego w przypadku turnusów organizowanych dla osób z dysfunkcją narządu słuchu,
 - h) inni specjaliści w zależności od potrzeb wynikających z programu turnusu lub niepełnosprawności uczestników turnusu;
- 3) zapewnić łączny czas zorganizowanych zajęć indywidualnych i grupowych na turnusie w wymiarze nie mniejszym niż 6 godzin dziennie, a dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz osób z upośledzeniem umysłowym w wymiarze nie mniejszym niż 7 godzin dziennie;
- 4) zapewnić osobom niepełnosprawnym stałą opiekę pielęgniarską i umożliwić korzystanie z opieki lekarskiej podczas turnusu;
- 5) zapewnić badanie lekarskie na początku turnusu i w razie potrzeby także na końcu turnusu w przypadku turnusu, którego program przewiduje także zabiegi fizjoterapeutyczne;
- 6) przekazać właściwemu centrum pomocy informację, o której mowa w art. 10c ust. 7 pkt 4 ustawy, sporządzoną według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia;
- 7) przekazywać wojewodzie w terminie do dnia 31 stycznia informację o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach, z uwzględnieniem liczby turnusów i liczby uczestników;
- 8) dokonywać zwrotu przekazanych środków, o których mowa w art. 10e ust. 4 ustawy;

- a) w wysokości 100% przekazanego dofinansowania w przypadku rezygnacji osoby niepełnosprawnej z uczestnictwa w turnusie przed jego rozpoczęciem lub stwierdzenia w wyniku kontroli rażących uchybień w zakresie realizacji turnusu,
 - b) w wysokości proporcjonalnej do liczby niewykorzystanych dni w przypadku skrócenia z przyczyn losowych pobytu osoby niepełnosprawnej na turnusie rehabilitacyjnym w wymiarze co najmniej połowy czasu trwania turnusu;
- 9) przechowywać następujące dokumenty dotyczące turnusu:
- a) zawiadomienie o wpisie do rejestru organizatorów, dotyczące okresu, w którym organizowano turnus,
 - b) informację o rodzaju niepełnosprawności uczestnika lub o rodzaju schorzenia (dysfunkcji) tego uczestnika,
 - c) kopię oświadczenia organizatora turnusu,
 - d) program turnusu,
 - e) informację o kadrze, o której mowa w pkt. 3 oraz jej uprawnieniach,
 - f) kopię informacji o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego,
 - g) inne dokumenty niezbędne przy organizacji turnusu, w szczególności umowy.
2. Wzór informacji dla wojewody za dany rok o zrealizowanych turnusach rehabilitacyjnych, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania, określa załącznik nr 7 lub 7A do rozporządzenia.

§ 13. Organizator odpowiada za dobór uczestników, prawidłową realizację programu turnusu oraz miejsce realizacji turnusu, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności lub schorzenia albo dysfunkcji uczestników.

§ 14. 1. Warunkiem dokonania wpisu do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy dla osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania, jest pozytywne rozpatrzenie przez wojewodę wniosku o wpis do tego rejestru, zwanego dalej „wnioskiem ośrodka”, zaopiniowanego przez samorząd województwa.

2. Opinia, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać:

- 1) stwierdzenie zgodności lub braku zgodności informacji zawartych we wniosku ośrodka ze stanem faktycznym;
- 2) informację o standardzie ośrodka;
- 3) ocenę warunków sanitarnohigienicznych;
- 4) ocenę możliwości zapewnienia osobom niepełnosprawnym dogodnych warunków pobytu, odpowiednich do rodzajów ich niepełnosprawności;
- 5) ocenę zaplecza i jego wyposażenia do realizacji programów turnusów i prowadzenia różnych form aktywnej rehabilitacji, w tym zajęć mających na celu poprawę psychofizycznej sprawności uczestników turnusów i wypoczynkowych oraz zaplecza do przeprowadzenia zabiegów fizjoterapeutycznych w przypadku turnusów z programem zawierającym takie zabiegi, w zależności od rodzaju turnusu, który będzie odbywał się w ośrodku;
- 6) stwierdzenie spełniania warunków określonych w § 18;
- 7) inne uznane za istotne informacje o ośrodku.

3. Wnioskodawca w terminie 30 dni od dnia otrzymania od samorządu województwa informacji o występujących we wniosku uchybieniach obowiązany jest do ich usunięcia. Nieusunięcie uchybień w wyznaczonym terminie powoduje niewydanie opinii i nieprzekazanie wniosku wojewodzie.

4. Opinia niezawierająca informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1-6, jest przekazywana samorządowi województwa w celu uzupełnienia.

5. Samorząd województwa informuje ośrodek o wydanej opinii.

6. Wnioskodawca w terminie 30 dni od dnia otrzymania od wojewody informacji o występujących we wniosku uchybieniach obowiązany jest do ich usunięcia. Nieusunięcie uchybień w wyznaczonym terminie powoduje pozostawienie wniosku ośrodka bez rozpatrzenia.

7. Wzór wniosku o wpis do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy, określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

§ 15. 1. Wpis do rejestru ośrodków otrzymuje ośrodek, jeżeli:

- 1) wniosek został złożony przez właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, w której zlokalizowany jest ośrodek albo prowadzącego *ośrodek*;
- 2) posiada:
 - a) bazę noclegową i żywieniową umożliwiającą realizację turnusu dla co najmniej 20-osobowej, zorganizowanej grupy osób niepełnosprawnych, wraz z niezbędnymi opiekunami i kadrami,
 - b) odpowiednie i odpowiednio wyposażone zaplecze do realizacji programów turnusów oraz aktywnych form rehabilitacji, w tym prowadzenia zajęć mających na celu poprawę psychofizycznej sprawności uczestników turnusów i wypoczynkowych oraz zaplecze do przeprowadzenia zabiegów fizjoterapeutycznych w przypadku turnusów z programem zawierającym takie zabiegi oraz innych zajęć, wynikających z programu turnusu,
 - c) zaplecze do realizacji zajęć kulturalno-oświatowych,
 - d) zaplecze rekreacyjno-wypoczynkowe,
 - e) gabinet lekarski lub zabiegowy wyposażony w umywalkę z bieżącą wodą, leżankę lekarską, wagę lekarską, aparat do mierzenia ciśnienia oraz podstawowy zestaw do udzielania pierwszej pomocy;
- 3) obiekty, pomieszczenia, infrastrukturę i otoczenie (teren) ośrodka są dostępne dla grup osób niepełnosprawnych, wskazanych we wniosku;
- 4) uzyskał opinię samorządu województwa;
- 5) uzyskał pozytywną ocenę wojewody.

2. W przypadku, gdy ośrodek nie posiada własnego, pełnego zaplecza rekreacyjno-wypoczynkowego oraz do prowadzenia zajęć sportowych, zapewnia osobom niepełnosprawnym możliwość dogodnego korzystania poza ośrodkiem z takiego zaplecza, spełniającego warunki określone w § 18, na podstawie zawartej umowy z innym podmiotem, której kopię dołącza się do wniosku ośrodka.

§ 16. Oceny spełnienia warunków uzasadniających wpis do rejestru ośrodków dokonuje się na podstawie:

- 1) informacji zawartych we wniosku,
 - 2) opinii, o której mowa w § 15 ust. 1 pkt 5
- uwzględniając dostępność ośrodka dla określonych grup osób niepełnosprawnych oraz możliwość realizacji określonego programu turnusu.

§ 17. 1. Wpisu do rejestru ośrodków dokonuje się niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku, nadając ośrodkowi numer określony w następujący sposób:

- 1) symbol rejestru ośrodków - "OD";
- 2) numer statystyczny województwa;
- 3) numer kolejny wpisu w danym roku kalendarzowym;
- 4) ostatnie dwie cyfry roku, w którym dokonano wpisu.

2. Numer wpisu do rejestru ośrodków składa się z ciągu znaków, określonych w ust. 1 pkt 1-4, rozdzielonych odpowiednio ukośnikami.

3. Zawiadomienie o wpisie do rejestru ośrodków i zawiadomienie o zmianie we wpisie do rejestru ośrodków zawiera informację o rodzajach turnusów, jakie mogą odbywać się w ośrodku, z uwzględnieniem rodzaju dysfunkcji lub schorzeń uczestników tych turnusów.

4. Wzór zawiadomienia o wpisie do rejestru ośrodków określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

5. Zawiadomienie o odmowie wpisu do rejestru ośrodków powinno zawierać uzasadnienie.

6. Zawiadomienie o wykreśleniu z rejestru ośrodków zawiera podstawę prawną wykreślenia i uzasadnienie.

7. Rejestr ośrodków zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę, adres, numer telefonu, numer faksu i adres poczty elektronicznej ośrodka;
- 2) numer, datę dokonania wpisu do rejestru oraz datę ważności tego wpisu;
- 3) oznaczenie rodzaju turnusów, jakie mogą odbywać się w ośrodku;
- 4) oznaczenie dysfunkcji lub schorzenia osób, dla których ośrodek spełnia warunki dostępności;
- 5) liczbę miejsc noclegowych;
- 6) rodzaj zabudowy;
- 7) określenie:
 - a) rodzaju (typu) ośrodka,
 - b) okresu świadczonych usług,
 - c) posiadanego zaplecza, o którym mowa w § 15 ust. 1 pkt 2 lit. b, c i d.

8. Informacje, o których mowa w ust. 7, wprowadza się do rejestru na podstawie zweryfikowanych danych zawartych we wniosku ośrodka.

§ 18. 1. Ośrodek uznaje się za spełniający warunki dostępności dla osób niepełnosprawnych, jeżeli obiekty, pomieszczenia, infrastruktura i otoczenie (teren) ośrodka zapewniają bezpieczne i samodzielne użytkowanie przez te osoby.

2. Ośrodek uznaje się za spełniający warunki dostępności dla osób, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 1, jeżeli posiada:

- 1) utwardzone dojścia do budynku i ciągi piesze;
- 2) drzwi wejściowe do budynku, w tym skrzydło zasadnicze, oraz do pomieszczeń noclegowych, higieniczno-sanitarnych, rekreacji, rehabilitacji, żywienia, gabinetów lekarskich oraz w ciągach komunikacyjnych, o szerokości w świetle co najmniej 0,9 m oraz o wysokości co najmniej 2 m, bez progu lub z progiem nie wyższym niż 0,02 m;
- 3) powierzchnię przed drzwiami wejściowymi pozbawioną odbojów, skrobaczek, wycieraczek lub innych urządzeń wystających ponad poziom wejścia do budynku lub wpuszczonych poniżej poziomu;
- 4) skrzydła drzwiowe oznakowane w sposób widoczny i wykonane z materiałów zapewniających bezpieczeństwo użytkowników - w szczególności w przypadku stłuczenia wypełnienia skrzydła drzwi;
- 5) stopnie schodów bez nosków i podcięć, o nawierzchni wykonanej z materiałów niepowodujących poślizgu lub zabezpieczonej taśmą antypoślizgową;
- 6) schody służące do pokonania wysokości większej niż 0,5 m, zaopatrzone w balustrady z wypełnieniem płaszczyzn pionowych od strony otwartej, zabezpieczającym przed wypadnięciem osób;
- 7) schody o szerokości biegu ponad 4 m zaopatrzone w balustradę pośrednią;
- 8) przy schodach obustronne poręcze przedłużone na początku i na końcu o 0,3 m, zakończone w sposób zapewniający bezpieczne użytkowanie;
- 9) osłony otworów na powierzchniach ciągów komunikacyjnych wewnętrznych i zewnętrznych znajdujące się w płaszczyźnie tych ciągów, a otwory w tych osłonach o średnicy nie większej niż 0,02 m;

- 10) pomieszczenia higieniczno-sanitarne wyposażone w odpowiednie uchwyty i siedziska niezbędne do korzystania z urządzeń;
- 11) nawierzchnię w zewnętrznych i wewnętrznych ciągach komunikacyjnych, pomieszczeniach noclegowych, sanitarnohigienicznych, rekreacji, rehabilitacji, żywienia, gabinetów lekarskich i innych pomieszczeniach ogólnego przeznaczenia oraz pochylni wewnętrznych i zewnętrznych wykonaną z materiałów niepowodujących poślizgu;
- 12) balustrady od strony przestrzeni otwartej przy pochylniach, portfenetrach, balkonach i loggiach z wypełnieniem płaszczyzn pionowych, zabezpieczającym przed wypadnięciem osób;
- 13) podnośnik lub dźwig umożliwiający osobom niepełnosprawnym samodzielną komunikację między kondygnacjami w obiektach ośrodka, o liczbie kondygnacji większej niż dwie, zawierającym pomieszczenia, o których mowa w pkt 11, oraz pomieszczenia obsługi biurowej uczestników turnusów i inne pomieszczenia ogólnego przeznaczenia;
- 14) miejsca postojowe ze stanowiskami zarezerwowanymi dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne, spełniające warunki określone w przepisach odrębnych.

3. Ośrodek uznaje się za spełniający warunki dostępności dla osób, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 2, jeżeli:

- 1) spełnia warunki określone w ust. 2 pkt 2-4, 9, 11-12 i 14;
- 2) posiada utwardzone dojścia do budynku i ciągi piesze o szerokości minimalnej 1,5 m;
- 3) posiada furty w ogrodzeniu otwierające się do środka działki, pozbawione progów, o szerokości nie mniejszej niż 0,9 m;
- 4) posiada pochylnie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych, spełniające warunki określone w przepisach odrębnych, zapewniające dostęp do drzwi wejściowych obiektów ośrodka, jeżeli dostęp z poziomu terenu jest niemożliwy, a także niwelujące różnice poziomów w zakresie jednej kondygnacji, w przypadku braku urządzeń obsługujących różnice poziomów;
- 5) posiada poziomą przestrzeń manewrową o wymiarach przynajmniej 1,5 m na 1,5 m umożliwiającą manewrowanie wózkiem inwalidzkim przed wejściem do budynku;
- 6) posiada podnośnik lub dźwig umożliwiający osobom niepełnosprawnym na wózku inwalidzkim samodzielną lub z pomocą opiekuna komunikację między kondygnacjami w obiektach ośrodka o liczbie kondygnacji większej niż jedna, zawierającym pomieszczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 11, oraz pomieszczenia obsługi biurowej uczestników turnusów i inne pomieszczenia ogólnego przeznaczenia na różnych kondygnacjach;
- 7) posiada pomieszczenia sanitarnohigieniczne o powierzchni zapewniającej swobodę manewrowania wózkiem inwalidzkim, wyposażone w uchwyty umożliwiające przemieszczanie się z wózka inwalidzkiego na sedes, ławkę lub siedzisko pod natryskiem;
- 8) posiada przynajmniej jedno okno w pokojach noclegowych zaopatrzone w urządzenie umożliwiające jego otwarcie i regulację otwarcia, zamontowane nie wyżej niż 1,2 m od poziomu podłogi;
- 9) posiada wyposażenie i jego rozmieszczenie w pokojach noclegowych oraz pomieszczeniach ogólnego przeznaczenia zapewniające swobodę ruchu i użytkowania tego wyposażenia osobom na wózku inwalidzkim.

4. Ośrodek uznaje się za spełniający warunki dostępności dla osób, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 3, jeżeli:

- 1) spełnia warunki określone w ust. 2 pkt 3-4, 6, 8 i 11-12;
- 2) posiada instalację alarmową przeciwpożarową wymaganą przepisami odrębnymi, ze świetlną sygnalizacją zagrożenia, zainstalowaną co najmniej w pokojach noclegowych;
- 3) posiada widocznie oznakowane zewnętrzne i wewnętrzne ciągi komunikacyjne, pomieszczenia noclegowe, sanitarnohigieniczne, rekreacji, rehabilitacji, żywienia, gabinety lekarskie i inne pomieszczenia ogólnego przeznaczenia.

5. Ośrodek uznaje się za spełniający warunki dostępności dla osób, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 4, jeżeli:

- 1) spełnia warunki określone w ust. 2 pkt 3-6, 8 i 11-12;
- 2) posiada oznaczone piktogramami opisanymi pismem Braille'a drogi ewakuacyjne, drzwi, ciągi komunikacyjne poziome i pionowe, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, dojścia do gabinetów lekarskich, miejsc noclegowych, rekreacji, rehabilitacji oraz żywienia;
- 3) posiada oznaczone kolorystycznie oraz fakturą nawierzchni zmiany poziomów nawierzchni i kierunku ciągów komunikacyjnych wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności początku i zakończenia schodów w obrębie 0,3 m od krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg schodów;
- 4) posiada ściany, sufit i posadzki ciągów komunikacyjnych i pomieszczeń noclegowych wykończone materiałami matowymi niepowodującymi olśnienia;
- 5) posiada listwy prowadzące na pionowych powierzchniach głównych ciągów komunikacyjnych umieszczone na wysokości 1-1,1 m, w odległości 0,03-0,04 m od ściany;
- 6) posiada rozwiązania techniczne dotyczące grzejników centralnego ogrzewania uniemożliwiające poparzenie.

6. Ośrodek uznaje się za spełniający warunki dostępności dla osób, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 5-9, jeżeli spełnia warunki określone w ust. 2 pkt 3-6, 8 i 11-12.

Rozdział 5

Zakres, sposób i tryb kontroli organizatorów turnusów oraz ośrodków wpisanych do rejestru, prowadzonej przez wojewodę i obowiązki związane z tą kontrolą

§ 19. 1. W ośrodkach posiadających wpis do rejestru ośrodków, u organizatorów turnusów posiadających wpis do rejestru organizatorów turnusów oraz na turnusach prowadzonych przez tych organizatorów mogą być przeprowadzane kontrole.

2. Przedmiotem kontroli ośrodków jest w szczególności stwierdzenie zgodności informacji zawartych we wniosku ze stanem faktycznym oraz potwierdzenie odpowiedniego dostosowania ośrodka do potrzeb osób niepełnosprawnych, uczestniczących w turnusach i możliwości zapewnienia odpowiednich warunków do realizacji programu turnusu.

3. Przedmiotem kontroli organizatorów turnusów jest w szczególności stwierdzenie prawidłowości realizacji turnusów na podstawie oceny ich przebiegu, z uwzględnieniem programu turnusu, doboru kadry oraz miejsca realizacji turnusu, biorąc pod uwagę rodzaj turnusu oraz rodzaje niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników turnusu.

§ 20. 1. Kontrolę w ośrodku przeprowadza wojewoda lub centrum pomocy właściwe dla siedziby ośrodka.

2. Kontrolę organizatora turnusów przeprowadza wojewoda właściwy dla siedziby organizatora turnusów lub właściwy dla siedziby ośrodka, w którym odbywa się turnus, albo właściwy dla miejsca przebiegu turnusu niestacjonarnego.

3. Kontrola jest przeprowadzana na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia.

4. Upoważnienia mogą być wydane na czas przeprowadzania określonych czynności lub na czas określony.

§ 21. Ośrodek lub organizator turnusów umożliwia przeprowadzenie kontroli w zakresie, o którym mowa w § 19 ust. 2 i 3, oraz zapewnia warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- 1) umożliwia wstęp na teren nieruchomości oraz do pomieszczeń i obiektów ośrodka lub organizatora turnusów;
- 2) udziela pisemnych i ustnych informacji i wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli;
- 3) okazuje dokumenty i materiały dotyczące spraw objętych zakresem kontroli;
- 4) umożliwia sporządzenie niezbędnych do przeprowadzenia kontroli odpisów lub wyciągów z dokumentów.

§ 22. 1. O wynikach przeprowadzonej kontroli prowadzący kontrolę informuje w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania odpowiednio:

- 1) ośrodek;
- 2) organizatora turnusów;
- 3) wojewodę, w którego rejestrze znajduje się kontrolowany ośrodek lub organizator turnusów;
- 4) centrum pomocy właściwe dla miejsca przeprowadzenia kontroli.

2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzący kontrolę przekazuje wnioski i zalecenia zmierzające do ich usunięcia odpowiednio ośrodkowi lub organizatorowi.

3. Ośrodek lub organizator turnusów w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosków i zaleceń, o których mowa w ust. 2, informuje o ich wykonaniu lub przyczynach ich niewykonania.

4. Przedłużenie terminu, o którym mowa w ust. 3, przez wojewodę może nastąpić na wniosek ośrodka, nie dłużej jednak niż o kolejne 30 dni, o czym powiadamia się na piśmie podmioty, o których mowa w ust. 1.

5. Nieusunięcie stwierdzonych w postępowaniu kontrolnym niezgodności pomiędzy treścią posiadanego przez organizatora turnusów lub ośrodek wpisu do rejestru ze stanem faktycznym skutkuje dokonaniem odpowiednich zmian w treści wpisu.

6. W przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia obowiązków spoczywających na organizatorze wojewoda wykreśla organizatora z rejestru.

7. W przypadku stwierdzenia w ośrodku, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień niepełnosprawności uczestników turnusu oraz rodzaj turnusu, niezapewnienia odpowiednich warunków pobytu lub do realizacji programu turnusu albo niedostosowania ośrodka do potrzeb uczestników, wojewoda wykreśla ośrodek z rejestru.

8. Organizator lub ośrodek, który został wykreślony z odpowiedniego rejestru na podstawie ust. 6 lub 7, nie może złożyć wniosku o dokonanie wpisu do odpowiedniego rejestru przed upływem 2 lat od dnia wykreślenia.

Rozdział 6

Centralna baza danych

§ 23. 1. Centralna baza danych ośrodków i organizatorów turnusów, zwana dalej „centralną bazą danych”, prowadzona jest przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, w formie elektronicznej.

2. Wojewoda niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku ośrodka lub organizatora i wydaniu zawiadomienia dokonuje wpisu lub zmiany we wpisie albo wykreślenia ośrodka lub organizatora z centralnej bazy danych.

3. Centralna baza danych udostępniana jest w sieci teleinformatycznej na stronach internetowych ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Krajowy informator o ośrodkach i organizatorach wydawany jest w formie elektronicznej.

5. Pełnomocnik otrzymuje od wojewody terminie do 15 marca – roczną informację o organizatorach turnusów, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania posiadających wpis do rejestru, sporządzoną na podstawie informacji, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 8.

6. Wzór rocznej informacji dla Pełnomocnika o organizatorach turnusów, określa załącznik nr 10 lub 10A do rozporządzenia.

§ 24. Centrum pomocy zobowiązane jest do udostępniania w formie elektronicznej lub papierowej centralnej bazy danych o ośrodkach i organizatorach turnusów posiadających wpis do rejestrów wojewodów wszystkim zainteresowanym.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 25. 1. Wpisy do rejestru ośrodków i rejestru organizatorów wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zachowują ważność do czasu ich wygaśnięcia.

2. Wpisy dotyczące turnusów specjalistycznych traktowane są na równi z wpisami do rejestru ośrodków i rejestru organizatorów, dotyczącymi odpowiednich rodzajów turnusów, o których mowa w § 2 niniejszego rozporządzenia.

3. Wpisy dotyczące turnusów specjalistycznych nie wymienionych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 100, poz. 926) traktowane są na równi z wpisami dotyczącymi turnusów nauki niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością.

§ 26. Turnusy ogólnousprawniające z programem rekreacyjno-wypoczynkowym mogą być realizowane i dofinansowane na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 100, poz. 926) nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2007 r.

§ 27. Załączniki Nr 7A i 10A do rozporządzenia obowiązują do dnia 15 marca 2008 r.

§ 28. Traci moc rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 100, poz. 926).

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

UZASADNIENIE

W dniu 15 czerwca 2007 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę z dnia 15 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w której dokonano m. in. zmiany definicji dochodu, uprawniającego osobę niepełnosprawną do ubiegania się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. W związku z powyższym konieczne jest dokonanie odpowiedniej zmiany w treści załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.

Jednocześnie – na podstawie analizy dotychczasowego systemu organizacji turnusów rehabilitacyjnych przy udziale środków PFRON – uznano konieczność wprowadzenia dodatkowych zmian. Jak wynika z informacji przekazywanych przez osoby niepełnosprawne, powiatowe centra pomocy rodzinie i organizatorów turnusów rehabilitacyjnych, część z dotychczasowych przepisów jest niejasna lub niespójna. Ponadto faktem powszechnie znanym jest to, że turnusy rehabilitacyjne traktowane są jako pobyty sanatoryjne (które finansowane są na odrębnych zasadach ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia) lub wczasy wypoczynkowe. Zostało to dodatkowo potwierdzone w 2006 r. podczas ogólnopolskiej społecznej debaty nad systemem wspierania osób niepełnosprawnych. W spotkaniach dotyczących tego zagadnienia uczestniczyły osoby niepełnosprawne, pracownicy urzędów wojewódzkich, marszałkowskich i powiatowych centrów pomocy rodzinie (PCPR) oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych, zrzeszających osoby niepełnosprawne lub działających na ich rzecz.

Natomiast zgodnie z art. 10c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych turnus oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Ustawodawca założył, że uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych służyć ma pełniejszej integracji tych osób, nabywaniu przez nie umiejętności samodzielnego funkcjonowania i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, zwiększeniu poczucia własnej wartości i rozwijaniu zainteresowań, niezależnie od rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

Realizacja tych celów spoczywa na organizatorach turnusów, którzy w opracowywanych programach turnusów, muszą uwzględniać rodzaj i stopień niepełnosprawności uczestników oraz formy rehabilitacji odpowiednie do rodzajów schorzeń osób niepełnosprawnych.

Do powiatowych centrów pomocy rodzinie (dysponujących środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) rozpatrujących wnioski osób niepełnosprawnych należy podejmowanie decyzji w tym zakresie, w taki sposób, aby osoby niepełnosprawne znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (społecznej, materialnej i zdrowotnej) w pierwszej kolejności korzystały z takiego wsparcia. Zatem o przyznaniu dofinansowania nie może decydować wyłącznie data złożenia wniosku („kto pierwszy ten lepszy”), jak to obecnie często ma miejsce.

Osoby niepełnosprawne, które są zainteresowane uzyskaniem dofinansowania ze środków PFRON muszą jasno zdawać sobie sprawę z tego, czym są turnusy rehabilitacyjne i jakim celom mają służyć. Nie powinny one traktować uczestnictwa w turnusach jako jedynie wypoczynku w gronie rodziny lub wyłącznie jako pobytu sanatoryjnego, służącego wyłącznie rehabilitacji leczniczej.

Co roku rośnie liczba osób niepełnosprawnych (oraz ich opiekunów) objętych dofinansowaniem ze środków PFRON. Znacznie wzrosła również wysokość środków PFRON, które są środkami publicznymi, na ten cel. Zatem niezwykle istotne jest, aby środki te wydatkowane były właściwie i trafiały do osób najbardziej potrzebujących wsparcia. Jednocześnie należy pamiętać o tym, że środki PFRON nigdy nie będą wystarczające do zaspokojenia potrzeb wszystkich osób niepełnosprawnych, zainteresowanych turnusami rehabilitacyjnymi.

W związku z powyższym wprowadzono następujące zmiany:

- 1) w § 2: z katalogu rodzajów turnusów wykreślono turnusy rehabilitacyjne ogólnousprawniające z programem rekreacyjno-wypoczynkowym. Istotą tej zmiany jest dążenie do odejścia od traktowania turnusów rehabilitacyjnych wyłącznie jako pobytów sanatoryjnych lub wypoczynkowych. Jak wynika z 4-letniego doświadczenia obecnie najbardziej powszechny jest program turnusu ogólnousprawniającego, który obejmuje 2-3 zabiegi fizjoterapeutyczne (w tym spaceru np. wzdłuż morza), 2-3 imprezy rekreacyjne (wycieczki dodatkowo płatne) oraz wieczorki np. z pieczeniem kiełbasek. Przy tak opracowanym programie turnusu nie ma mowy o zrealizowaniu celów turnusu określonych w ustawie o rehabilitacji (...) oraz o racjonalnym wykorzystaniu środków publicznych. Zatem należy zmienić sposób traktowania turnusów rehabilitacyjnych w taki sposób, aby uczestnictwo w nich przyniosło osobom niepełnosprawnym jak najwięcej korzyści w przyszłości. Rezygnacja z turnusów ogólnousprawniających i położenie nacisku na turnusy specjalistyczne, których programy muszą uwzględniać określone formy rehabilitacji (głównie społecznej a nie tylko leczniczej) dostosowanej do potrzeb osoby niepełnosprawnej (wynikających z jej niepełnosprawności), rodzaje zajęć kulturalno-oświatowych i sportowo-rekreacyjnych oraz inne zajęcia specjalistyczne, odpowiednie do rodzajów schorzeń osób niepełnosprawnych, ma służyć profesjonalizacji turnusów rehabilitacyjnych i zmianie nastawienia głównie organizatorów oraz samych osób niepełnosprawnych do roli tej formy rehabilitacji społecznej. Ponadto określono, że zajęcia specjalistyczne muszą być związane z programem turnusu i uwzględniać stan zdrowia uczestników turnusu. Taka konieczność wynika z oceny dotychczas organizowanych turnusów specjalistycznych, w których nie uwzględniano zajęć specjalistycznych (np. na turnusie z nauką niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością osoby niepełnosprawne mogły skorzystać tylko z zabiegów fizjoterapeutycznych, zajęć rozrywkowych i wypoczynku).
- 2) w § 3: Warunkiem uczestnictwa w turnusie nie jest złożenie wniosku o dofinansowanie ze środków PFRON. Złożenie wniosku jest warunkiem dotyczącym ubiegania się o takie dofinansowanie. Zatem w projekcie nie uwzględniono dotychczasowego przepisu.
- 3) w § 4: wprowadzono dodatkowe obowiązki dla osoby niepełnosprawnej, która ubiega się o dofinansowanie ze środków PFRON, polegające na konieczności

wyboru organizatora posiadającego stosowne uprawnienie (analogiczny obowiązek dotyczy konieczności wyboru ośrodka) oraz uczestniczeniu w zajęciach przewidzianych programem turnusu, który wybrała. Jak wynika z sygnałów organizatorów część uczestników turnusu nie jest zainteresowana programem turnusu tylko leczeniem lub wyłącznie wypoczynkiem. Ponadto zrezygnowano z konieczności przedstawienia (podczas pierwszego badania lekarskiego na turnusie) informacji o stanie zdrowia przez uczestnika turnusu. Z rozmów z lekarzami oraz pracownikami PCPR wynika, że warunek ten nie jest dotrzymywany, ponieważ zaświadczenie to wypełniane jest najczęściej jednocześnie z wnioskiem lekarza o skierowanie na turnus, ponadto najczęściej wypełniane jest niedokładnie oraz że zawiera informacje, które wskazuje osoba niepełnosprawna, kierując się swoimi preferencjami w zakresie chęci skorzystania z fizjoterapii. Ograniczono konieczność przedstawienia tego zaświadczenia wyłącznie do uczestnictwa w turnusach, których program przewiduje takie zabiegi. Ograniczono także możliwość ubiegania się o dofinansowanie pobytu opiekuna na turnusie do osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z tym że konieczność pomocy opiekuna musi być wskazana przez lekarza. Jedynie te osoby niepełnosprawne – co wynika z definicji określonych w ustawie o rehabilitacji – wymagają wsparcia innych osób.

- 4) w § 5: określono, że PCPR jest właściwym dla osoby pozostającej pod opieką jest PCPR, na terenie którego ta osoba zamieszkuje. Kwestie dotyczące miejsca zamieszkania w przypadku osób pozostających pod opieką (np. ubezwłasnowolnionych) są uregulowane w kodeksie cywilnym, jednak w niektórych sytuacjach przepis ten wzbudza wiele wątpliwości - zdarzają się bowiem takie przypadki, że osoby ubezwłasnowolnione i ich opiekunowie zamieszkują w różnych powiatach. Za nieuzasadnione uznano, aby jeden powiat przeznaczał środki PFRON na dofinansowanie, przeznaczone dla osoby zamieszkującej w innym powiecie. Kolejnym rozwiązaniem, mającym służyć określonym w ustawie o rehabilitacji (...) celom w zakresie turnusów rehabilitacyjnych, jest nałożenie na PCPR obowiązku zespołowego rozpatrywania wniosków, przy czym jednym z członków takiego zespołu musi być pracownik socjalny, którego zadaniem będzie ocena sytuacji społecznej wnioskodawcy i jego potrzeb w zakresie rozwijania umiejętności społecznych. Dotychczasową – dosyć powszechną - praktyką było rozpatrywanie wniosków według kolejności (daty) złożenia, co – najbardziej służyło osobom aktywniejszym. Ponadto uznano, że pierwszeństwo w uzyskaniu dofinansowania powinny mieć osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenia o zaliczeniu do znacznego lub u miarkowanego stopnia niepełnosprawności lub równoważne oraz osoby niepełnosprawne w wieku do 16 roku bez względu na rodzaj niepełnosprawności. Wprowadzenie tego zapisu ma na celu zwiększenie możliwości (a nawet wręcz stworzenie w ogóle takiej możliwości) osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (w tym społecznej i zdrowotnej) skorzystania z dofinansowania uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Jak wynika z sygnałów PCPR i samych osób niepełnosprawnych ze wsparcia ze środków PFRON korzystają głównie osoby niepełnosprawne z lekkim stopniem niepełnosprawności, będące w wieku emerytalnym, które często występują o ustalenie stopnia niepełnosprawności wyłącznie w celu skorzystania ze środków PFRON na dofinansowanie

uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Ta forma pomocy przeznaczona została dla osób wymagających największego wsparcia w procesie rehabilitacji społecznej – natomiast paradoksalnie – co wielokrotnie było podkreślane – najczęściej korzystają z niej osoby niemające trudności w tym zakresie, dla których podstawowym problemem jest utrudniony w miejscu zamieszkania dostęp do rehabilitacji leczniczej. Bez wątplenia w najtrudniejszej sytuacji znajdują się dzieci i młodzież oraz osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którym ze względu na niepełnosprawność i związane z nią (czy wynikające z niej) ograniczenia trudniej jest uczestniczyć w procesie rehabilitacji społecznej.

- 6) w § 6: zaproponowano zmianę dotyczącą usankcjonowania obecnej praktyki stosowanej w powiatach, polegającej na podejmowaniu uchwały przez radę powiatu dotyczącej zasady przyznawania dofinansowania raz na dwa lata. Jest to uzasadnione w tych powiatach, a jest ich znacząca większość, w których liczba wniosków o taką pomoc znacznie przekracza możliwości finansowe PCPR w tym zakresie.
- 7) w § 8: doprecyzowano i usystematyzowano obowiązki PCPR i organizatorów wynikające z obowiązujących przepisów prawa w zakresie sprawdzania zgodności wyboru turnusu rehabilitacyjnego, informowania PCPR o możliwości przyjęcia danej osoby na turnus, warunków przekazania dofinansowania i dokumentów rozliczeniowych oraz określono sankcje w przypadkach niespełnienia warunków określonych w tych przepisach. Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń organizatorzy często nie przekazywali przed terminem rozpoczęcia turnusu niezbędnych dokumentów. Jednocześnie, osoby niepełnosprawne nie miały pewności, czy przyznane im dofinansowanie zostanie w ogóle przekazane przez PCPR.
- 8) w § 11: przepisy dotyczące niezbędnych informacji, które powinny znaleźć się w zawiadomieniu o wpisie od rejestru (ośrodków i organizatorów) uzupełniono o zawiadomienia o zmianie i wykreśleniu z odpowiedniego rejestru.
- 9) w § 12: zrezygnowano z konieczności zapewnienia instruktora do spraw kulturalno-oświatowych przez organizatora, ponieważ taki zawód nie jest ujęty w klasyfikacji zawodów i specjalności (stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Określono również katalog dokumentów, które obowiązany jest przechowywać organizator przez okres 3 lat. Ten obowiązek określony jest w ustawie o rehabilitacji (...). Dotychczasowe przepisy nie zawierały jednak informacji, jakie to mają być dokumenty, zatem w każdym województwie wymagano innych i organizatorzy działający na terenie całego kraju musieli – w zależności od kontrolującego wojewody – przedstawiać różne dokumenty.
- 10) w § 14: nałożono na samorząd województwa obowiązek informowania wnioskodawcy (ośrodka) o wydanej opinii – dotychczasowa praktyka była różna i nie wszystkie ośrodki były informowane o stanowisku samorządu w tym zakresie.
- 11) w § 15: zastąpiono określenie „dysponuje” określeniem „posiada”, bowiem w znaczeniu tego pierwszego mieści się m. in. wynajmowanie bazy noclegowej i żywieniowej, natomiast warunkiem uzyskania wpisu do rejestru miało być posiadanie przez ośrodek (na swoim terenie) takiej bazy, po to aby zapewnić uczestnikom, którymi są osoby niepełnosprawne, jak najbardziej dogodne

warunki uczestnictwa w turnusie. Uporządkowano również przepisy dotyczące wymaganego zaplecza do realizacji programów turnusów i prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych oraz wprowadzono zapis dotyczący konieczności posiadania zaplecza do realizacji zajęć kulturalno-oświatowych, które są wymagane w programie turnusu, określonym w ustawie o rehabilitacji (...).

- 12) w § 17: analogicznie jak w przypadku zawiadomień o wpisie do rejestru ośrodków uzupełniono przepisy dotyczące niezbędnych informacji, które powinny znaleźć się w zawiadomieniu o zmianie i wykreśleniu z odpowiedniego rejestru.
- 13) w § 19: rozszerzono przepis dotyczący zakresu przeprowadzanej kontroli w ośrodku w celu doprecyzowania tego, co ma być przedmiotem działania wojewody w tym zakresie oraz w celu zagwarantowania osobom niepełnosprawnym odpowiednich warunków pobytu oraz uczestnictwa w programie turnusu.
- 14) w § 22: zgodnie z przepisem ustawowym doprecyzowano warunki będące podstawą do wykreślenia – w wyniku przeprowadzonej kontroli - ośrodka i organizatora z rejestru oraz przewidziano sankcję dla podmiotów, które zostały wykreślone. Dotychczas nie było żadnych przeszkód prawnych, aby podmiot wykreślony następnego dnia składał ponowny wniosek i uzyskiwał ponownie odpowiedni wpis. Była to dosyć powszechna praktyka.
- 15) w § 24-25: wprowadzono nowe przepisy w zakresie centralnej bazy danych uwzględniające fakt funkcjonowania (od marca 2006 r.) tej bazy w formie elektronicznej.
- 16) w § 26-29: wprowadzono przepisy przejściowe, które uwzględniają fakt organizowania turnusów rehabilitacyjnych przez cały rok (bez żadnych przerw) oraz związaną z tym konieczność zagwarantowania wszystkim zainteresowanym możliwości płynnego dostosowania się do nowych przepisów bez szkody dla samych osób niepełnosprawnych i organizatorów oraz ośrodków, którzy z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem planują prowadzenie określonej działalności.

Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt regulacji nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty objęte rozporządzeniem.

Projekt rozporządzenia dotyczyć będzie osób niepełnosprawnych, jednostek samorządu terytorialnego (powiatowego i wojewódzkiego) i wojewodów, wykonujących zadania nałożone ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz organizatorów turnusów rehabilitacyjnych i ośrodków, w których organizowane są takie turnusy.

2. Konsultacje społeczne.

1. Projekt będzie podlegał uzgodnieniom międzyresortowym i z partnerami społecznymi, tj.:

- o związkami zawodowymi:
 - o Komisja Krajowa NSZZ Solidarność
 - o Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
 - o Forum Związków Zawodowych
- o organizacjami pracodawców:
 - o Konfederacja Pracodawców Polskich
 - o Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
 - o Związek Rzemiosła Polskiego
 - o Business Centre Club oraz
- o Krajową Radą Konsultacyjną ds. Osób Niepełnosprawnych, a także

zostanie skierowany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Wyniki i analiza konsultacji zostaną przedstawione po ich przeprowadzeniu.

Projekt został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana regulacja nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także innych podmiotów sektora finansów publicznych, w szczególności w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wprowadzenie w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wprowadzenie w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Wprowadzenie w życie projektu rozporządzenia wpłynie korzystnie na sytuację regionów i rozwój regionalny, poprzez zwiększenie efektywności wsparcia oraz zwiększenie możliwości planowania i realizacji w regionie profesjonalnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych.